

A JATE kari ifjúsági parlamentjei

TTK

A Természettudományi Kar egyben a tudományegyetem ifjúsági parlamentjeinek sora a matematikus és fizikus szekcióban vette kezdetét, október 26-án. Szalay István dékánhelyettes az állami vezetés beszámolójához s az 1978-as kari diákpárment értékeléséhez fűzött szóbeli ki-egészítésben elmondta többek közt, hogy az egyetem saját jegyzetboltjának műszaki átadása megtörtént, megnyitása november 15-én várható. Az új kollégium építését valószínűleg csak 1985-ben kezdik meg. Ismertette az Egyetemi Tanács ez évi határozatát, mely szerint az ötöd-évesek az 1981/82-es tanévtől hároméves, kihelyezett iskolai gyakorlaton vesznek részt. Az e tanévi gyakorlat időpontja: 1982. február 1—20. A dékánhelyettes röviden vázolta a TTK három-éves intézkedési tervét (amely egyelőre „félkész” állapotban van), a megvalósítandó feladatok közül kiemelve a tanulmányi fegyelmet, a kétoldali véleményezési rendszer s a nem tanár szakos hallgatók munkájának felülvizsgálatát. Ezt követően a matematikus és fizikus szakbizottságok elnökei válaszoltak a hozzájuk előzetesen benyújtott kérdésekre. Kiderült, hogy a fizikai kísérletekre szánt órák számát a jelenlegi órák mellett nem tudják emelni, a hallgatói laboratórium korszerűsítésére pedig nincs pénzügyi keret. Az összevont szigorlatokkal kapcsolatban a matematikus szakbizottság elnöke megállapította: helytelen az a módszer, melynek értelmében a szigorlat három kollokviumot helyettesít. A rendkívül magas heti óraszámok kapcsolatban a vita során jónéhányan felszóltak. Több évfolyamon heti 39 az órák száma, egyes esetekben meghaladja a 40-et is. A diákok hangsúlyozták, hogy ilyen magas óraszám mellett lehetetlen a gyakorlatokra való alapos felkészülés, nem beszélve arról, hogy az önképzésre alig marad idő. Szalay István a problémára reflektálva elmondta, hogy az idevonnakozó minisztériumi határozat 35 órában maximálja a heti órák számát. A TTK-n az átlagos heti óraszám nem haladja meg ezt a számot. A néhol valóban magas óraszámot csak úgy tudják csökkenteni, ha lemondanak a teljes vizsgaanyag előadásáról. Ennek értelmében sor kerülhet az ún. konzultációs órák intézményezésére, amelyeken a részvétel nem kötelező. Az óraszámok csökkentése érdekében kérték a diákok, hogy az általános ismereteket nyújtó tantárgyakat „tömbösítsék”, s a majdan bevezetésre kerülő „Általános szociológia” című stúdium legyen fakultatív. Szükségesnek tartják, hogy az óraszám átlagosan heti 30 körül mozogjon. — A hozzászólások alapján kiderült, hogy problémát okoz a honvédelmi oktatás jelenlegi formája. Ezzel kapcsolatban a javaslatok lényege az volt, vonják össze a honvédelmi órákat. A dékánhelyettes szerint az bizonyosan megvalósítható, hogy a jövő félévtől kezdve csak minden második szombatban tartanak honvédelmi oktatást. Különösen sokan szólaltak fel a kétfelcsős programozó matematikus képzés ürügyén. Többen kifogásolták a második lépcsőre való átlépés feltételeit, s kérték, hogy egyes esetekben lehessen eltérni attól a gyakorlattól, mely szerint csak az a hallgató léphet tovább, aki minden félévben négyes átlagot ér el. Azzal a kéréssel, hogy az államvizsga ne legyen az átlépés feltétele, a matematikus szakbizottság elnöke is egyet értett. Mivel a programozók úgy érezték, nagy szükségük van az angol nyelvre, kérték, hogy az orosz helyett legyen a kötelező idegen nyelv.

A kétoldali véleményezési rendszerrel kapcsolatban szóvá tették a hallgatók, hogy nem kaptak visszajelzéseket az oktatóktól. Válaszában Szalay István elmondta, hogy a diákok véle-

ményezését oktatóikról a tanszéki értekezleteken megbeszéltek, s azok mindenkihez eljutnak.

A háromhetes külső nevelési gyakorlatra vonatkozóan kérték a hallgatók, kapják meg a lehetőséget arra, hogy abban az iskolában töltsék le, ahol később tanítani fognak.

Az ifjúsági parlamenten felvetődött az is, hogy vannak elhelyezkedési problémák, amikről a beszámoló nem tesz említést. Az elmúlt időszakban a matematika—fizika szakos hallgatók egy része csak kollégiumi nevelőtanárnak tudott elhelyezkedni. Ezért az ifjúsági parlament hangot adott kívánságának, miszerint a jövőben a magyar felsőoktatás képezzen kifejezetten „kollégiumi nevelőtanárokat.”

A parlament három kérdésben szavazással foglalt állást. Megszavazták, hogy (1) a jövőben az őszi mezőgazdasági munkák szerződésénél a KISZ csúcsvezetőség s az állami vezetés javaslatait is vegyék figyelembe. (2) hogy tisztazzák az egyetemi hallgatók jogi státuszát, s (3) az egyetemisták engedélyes áron vásárolhassanak könyvet.

Az ösztöndíjtervezet vitájában — a szociális ösztöndíj elosztására vonatkozó rész kivételével — a diákpárment elfogadta az állami vezetés javaslatát. Ez a javaslat a minisztérium által ajánlott két változat közül az első változatot részesíti előnyben. Ennek értelmében a 3,0—3,5 közötti átlagot elérők is kapnak ösztöndíjat. A javaslat legfontosabb kitétele, hogy az ösztöndíj teljes összegét a karok a hallgatói létszám arányában kapják meg. Ugyanakkor a JATE KISZ EB tervezete szétválasztja a tanulmányi és szociális ösztöndíj elosztásának módját, s utóbbira vonatkozóan azt javasolja, hogy az egész egyetem szociális helyzete alapján kapjon a JATE meghatározott összeget. A diákpárment a szociális ösztöndíj elosztási módjának kérdésében nem tudott állást foglalni, mivel sem az állami vezetés, sem az EB javaslata nem kapta meg a kétharmados szótöbbséget. Javasolták — s a parlament elfogadta —, hogy a tanulmányi ösztöndíj esetében ne csak a felső, de az alsó kerethatárokat is emeljék. Felvetődött, hogy a társadalmi ösztöndíjat számítsák meg a tanulmányi ösztöndíj megállapításánál, de ezt a javaslatot a parlament elvetette. Az elfogadott ösztöndíjjavaslat szerint a 180 forint nem számít bele az ösztöndíjkeretbe, viszont a 60 forintot nem kötelező mindenkinek megadni. A parlament kéri, hogy a jövedelemigazolásnál történő manipulációkat szüntessék meg.

(Befejezésül megválasztották a matematikus és fizikus szekció küldöttjeit az egyetemi diákpármentre.)

B. G. Y.

Vegyész szekció

A Vegyész szekció ifjúsági parlamentjét október 27-én tartotta. Első napirendi pontjaként a TTK állami vezetésének beszámolójához dr. Bartók Mihály dékán fűzött szóbeli kiegészítést, majd a kari intézkedési tervről szólt. Ez három részre tagozódik. Az első rész az oktatási, nevelési feladatokkal foglalkozik. Fontos feladat a tanulmányi feladat szilárdítása. (Kirívó példaként hallottuk: van olyan hallgató, aki 1974-ben kezdett és most negyedikes; vagy: olyan index is van, amiben minden tanulmányi problémára akad példa és a dékáni hivatal mintaként használja kezdő munkatársai betanítására.) Foglalkoznak a honvédelmi oktatás gyökeres átalakításával, a kétoldali véleményezési rendszer felülvizsgálatával. Szerepei a tervben a jegyzetellátás, a tanulmányi és vizsgaszabályzat megreformálása. A beiskolázási gondokon is segíteni próbálnak. Felmerült új szakpárok indításának lehetősége, pl. földrajz—fizika, matematika—ké-

mia, technika tanári szakok. Az intézkedési terv második része a tudományos munkával foglalkozik, feladatként jelölve meg a három természettudományi kar kooperációjának erősítését. A harmadik rész a tanszékek szervezeti struktúrájának vizsgálatát tűzi ki célul.

A végzéses KISZ-vezetőségnek állásfoglalást az állami vezetés beszámolójáról Gáspár Erzsébet titkár ismertette. Kiemelte, hogy az őszi mezőgazdasági munka ismét sok problémát vetett fel. A KISZ ezért a következőket javasolja: 1. Ne a pusztamérgesi tsz-szel kössünk szerződést, amely évek óta nem tartja be azokat. 2. A munka időpontját hozzák korábbra, hogy ne okozzon törést a szorgalmi időszakban. 3. A TTK szerződéseit a TTK kösse. 4. A szerződés legyen kétoldalú. 5. Mivel a szerződést a hallgatók nevében kötik, legyen lehetőségük annak életbelétele előtt véleményezni. A fentiekkel valamennyi TTK-s parlament egyetértett.

Tisztában vagyunk a jegyzetellátási gondokkal, de azzal tisztában kell lenni, hogy színvonalas tanulmányi munka ezek hiányában nem képzelhető el. Szükségesnek tartjuk a kétoldali véleményezést, de hiányoljuk a visszajelzést. Az új kollégium tervezéséről szólva Gáspár Erzsébet kiemelte: a közösségi élet fontos színtere a kollégium. Ennek tervezésénél figyelembe kell venni, hogy funkcióinak betöltésére nemcsak hálószobák, hanem közös helyiségek is kellenek.

A jegyzetproblémákat reflektálva dr. Bartók Mihály elmondta, hogy azok miatt nem kizárólag az egyetemi sokszorosító hibáztatható. A kar minden évben felméri tanszékek bevonásával, hogy hány jegyzet szükséges. A TTK-s tanszékek az idén 55 jegyzetet kértek a sokszorosítótól. Az 19-et (!) igazolt vissza, a tanszékek viszont csak 7 (!) jegyzet kéziratát küldték el. A dékán arra is rámutatott, hogy a végzéses szakbizottság nem él annak a lehetőségével, hogy a Tankönyvkiadót bízza meg jegyzetkiadással. Elgondolkoztató dolgok ezek: kevés a jegyzet (szigorlatokra való felkészülés pl. kölcsönjegyzetből ajánlották) de nem élnek a kiadási lehetőségekkel.

A vitában felszólalók főképp a nyári üzemi gyakorlattal foglalkoztak. Ezek a gyakorlatok hathatosek, de sok esetben értelmük megkérdőjelezhető: a hallgatók érdemi munkát nem kapnak. Ezzel kapcsolatban elhangzott az, hogy kérjék ki a hallgatók véleményét, csak oda küldjék őket, ahol értelmes munkát tudnak végezni. Előkerült az összevont szigorlatok problémája és az, hogy a szakirodalmi ismeretek előadásait hamarabb volna célszerű tartani.

Az ösztöndíjtervezet vitájában két változat hangzott el, az egyik az állami vezetésé, a másik a KISZ EB-é. Ezek meg egyeznek abban, hogy mindkettő a minisztérium első variációját fogadja el. Az állami vezetés szerint ugyanis hallgatóinknak a két változat közül előnyösebb az első. Az ösztöndíj realitákon megőrzése céljából javasolják a keret évi 5%-os emelését. A KISZ EB szerint célszerűbb volna ha a minisztérium az egyes intézményeknek keretösszeget állapítana meg. A szociális keretet a szociális helyzet (átlag hallgatói kategóriák, kollégiumi látottság), a tanulmányi keretet pedig a hallgatói létszám arányában. Az egyes intézmények a helyi adottságoknak megfelelő ösztöndíj-politikát alakítanak ki. A parlament ez utóbbit, a KISZ EB javaslatát fogadta el.

A vegyész szekció parlamentje a küldöttek megválasztásával ért véget.

Biológus szekció

A biológus szekció parlamentjét október 29-én rendezték meg. Ezen közel azonos létszámú oktató és hallgató vett részt.

Az állami vezetés beszámolójához dr. Gulyás Sándor, a TTK dékánhelyettese fűzött megjegyzést. Ebben a mezőgazdasági munka tapasztalatairól beszélt, majd

elmondta, többek közt, hogy az Irinyi Kollégium megszűnik az új kollégium felépülte után.

A központi tanszékek képviselője arról beszélt, hogy részben hallgatói kérésre megváltoztatták a marxista tárgyak oktatásának sorrendjét. Új jegyzetek jelentek meg. Ezek színvonala jobb mint az előzőké, ám a szakos sajátosságaihoz kevésbé alkalmazkodik. Ezért átdolgozzák őket.

A biológus KISZ-csúcsvezetés véleménye a mezőgazdasági munkáról megegyezett a Vegyészparlamentnél leírtakkal. A honvédelmi oktatásról szólva elhangzott, nem ellene van a KISZ, hanem hatékony korszerűsítést, tömbösítést kér. Célszerű lenne a katonaidőjüket letöltötték teljes felmentése. Nem ért egyet a KISZ-szervezet az állami vezetés beszámolójának azzal a kitételével, hogy a hallgatók terhelhetősége csökken. Véleményünk szerint legalább akkora elterhelést elbírnak, mint elődeink, csak-hogy ez a megterhelés nem ugyanakkora, hanem nagyobb. A csúcs titkár hozzászólása tartalmazta, hogy a terepgyakorlatok igen sokba (mintegy 1000 Ft) kerülnek a hallgatóknak, ezért a hozzájárulás emelését kéri.

Az intézkedési terv vitájában elhangzott, hogy az óraszámok túlságosan magasak az első évfolyamokon. Az írásvetítő használatával is több felszólaló foglalkozott, véleményük szerint ezt kellő mértékkel kell használni. Ugyanis van rá példa, hogy azt működtetve és közben magyarázva is lehetetlenül teszik a jó jegyzetelést. A tanszékek egyeztessék egymás közt a felesleges átfedések elkerülésére azt, hogy mit oktatnak. A szakbizottság elnöke válaszolt a hallgatói véleményekre.

A parlament ezután elfogadta a pénzeszközök ifjúságpolitikai célú felhasználásának tervezetét. Az új ösztöndíjtervezet vitájában több lehetőség merült fel. Végül az állami vezetés javaslatát fogadták el. A parlament a küldöttek megválasztásával ért véget.

DOBA LÁSZLÓ

JTK

A legutóbbi ifjúsági parlamenthez képest meglepően szép számú érdeklődő hallgató gyűlt össze a JTK II. sz. termében, hogy megvitassa a diákelet napirenden levő vitás kérdéseit, hangot adjon véleményének, ismeresse javaslatait.

A küldöttek és a jelenlévő oktatók előtt elsőként dr. Vastagh Pál ismertette röviden az MSZMP Politikai Bizottsága 1981. februári határozatát a felsőoktatás továbbfejlesztéséről, majd dr. Veres József dékán egészítette ki az állami vezetés írásbeli beszámolóját a legutóbbi diákpárment óta végzett munkájáról. Ezután Felcete Adél, kari KISZ-titkára a kari vezetőség állásfoglalását tolmácsolta.

A közel ötórás vitában nagyon sok megfontolandó észrevétel, ötlet hangzott el.

Többen is jelezték, hogy a jelenleg rendelkezésre álló idő kevés az államvizsgákra való megfélelő felkészülésre. Felmerült a tizedik félév bevezetésének gondolata, azonban ez egyelőre ki-velelhetetlennek tűnik, bár az állami vezetés szerint is ez lenne a legcélravezetőbb megoldás. Addig is jelentős segítséget jelent majd — az eddigi hathetes helyett — a két nyáron teljesített három-háromhetes szakmai gyakorlat. Így szeptember közepén az ötödéveseknek is elkezdődhet a tanév. A küldöttek által elfogadott, megvalósításra ajánlott módosítások szerint az utolsó félévet négy szakaszra kellene bontani, és minden részében csak egy tárgy komplex gyakorlata folyna, az időszak végén az államvizsgálattal. Ez a legcélszerűbb felkészülést és egyenletesebb terhelést eredményezne.

Az ún. áthallgatás (lehetőség más karok stádiumainak látogatására) elősegítené, hogy az egyetem értelmiségképző funkciója jobban megfeleljen — áll-

pitották meg a küldöttek. Ennek érdekében néhány intézkedést kell tenni. Pl.: függesszék ki a másik kar tanrendjét év elején, és kapjon felmentést a hallgató ezen órák időtartamára a kari előadások kötelező látogatása alól.

Felmerült az az igény, hogy párhuzamosan a jogi tanulmányokkal lehessen diplomát szerezni más kar valamelyik szakjában is. Az állami vezetés szerint ennek jogszabályi akadálya van. Ellenértés azonban ezzel az ELTE jogi karán folyó gyakorlattal. Ebben a kérdésben tájékozódni kellene a testvérgyetemen.

A kölcsönös (oktatói-hallgatói) véleményezés nem váltotta be teljesen a reményeket. A jelenlegi formát felül kell vizsgálni és hatékonyabb megoldást alkalmazni.

Az elhelyezkedés — főleg a lányoknak — egyre nehezebb lesz. A Miskolcon beindított jogszakszűzés a bölcsészekéhez hasonló telítettséget fog eredményezni néhány éven belül a jogi munkakörökben is. A jelenlegi pályázati rendszer — az egyetemnek semmilyen becsatlása nincs a pályázók rangsorolásába — egyenesen a protekcionizmusra épül — fejtegette az egyik küldött. A hallgatók indítványozták, hogy az ésszerű munkaerő-gazdálkodás szempontjait ne adminisztratív eszközökkel próbálják érvényesíteni.

A legtöbb felszólaló foglalkozott az ösztöndíjelosztás kérdésével. A többség a kétféle (tanulmányi és szociális) juttatás fenntartását tartotta helyesnek. azzal a kikötéssel, hogy a pénzhatár közötti differenciálással figyelembe kell venni a közösségi, sport, kulturális, valamint a kiemelkedő tudományos tevékenységet is. Kívánatos lenne, valamiféle pontrendszer kidolgozása, amely a hallgatók rangsorolását objektívabb alapokra helyezné.

A rendkívüli szociális segélykeret elosztásával sok baj van. Folyamatossá kell tenni a kérelmek elbírálását és a tanulócsoporthal, esetleg az évfolyammal ismerteni kell a kérelmező indokait. Valóban rendkívüli esetekben lehessen igénybe venni, esetleg nagyobb összeget is az alibi-kérelmekre juttatott 200—300 forintos „segélyek” helyett.

Fontosnak tartotta a diákpárment a felmerült javaslatok sorsáról történő folyamatos visszajelzést, akár évfolyamgyűlések előtt, akár például az Új impulzusban való közzétételével.

E — szinte találmányra kiválasztott — témákon kívül természetesen még sok kisebb-nagyobb horderejű kérdést tárgyaltak meg a joghallgatók (például sokkal nagyobb mértékben álljanak az egyetemisták rendelkezésére az Ady téri sportpályák és sporteszközök, vagy: a kollégiumok a nyári hasznosításból befolyt pénzeszekből közvetlenül és nagyobb arányban részesüljenek stb.), de talán ennyit is jelzi, hogy hasznos és remélhetőleg — eredményes volt az 1981-es kari diákpárment.

A maratoni tanácskozás végén a Dékán válaszolt a vita során felvetődött kérdésekre, majd — az időközben alaposan megfoglykozott létszámú hallgatói garda — elfogadta a parlament dokumentumait, és megválasztotta a kar küldöttjeit a JATE ifjúsági parlamentjére.

(DDP)

BTK

3/4 4-kor megtelt az a terem, amelyet kijelöltek a JATE Bölcsészettudományi Karán az ifjúsági parlament színhelyül. Négy órák a nagy érdeklődésre való tekintettel — a parlamentre „kiváncsiak” átvonultak az Auditorium Maximumba.

(Folytatás a 4. oldalon.)